

Cíklo 43.
22. oltobra.

Pomhaj Bóh!

Létnik 21.
1911.

Sy-li spěwał,
Pilne dželał,
Strowja će
Swójny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swérny
Přez spař merný
Čerstwosć da.



Njech ty spěwaš,
Swérnje dželaš
Wśedne dny;
Džen pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočn ty.

Z njebjes mana,
Njech či khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokrew će

F.

→ Sserbske njedželske lopjeno. ←

Wudawa žo kóždu žobotu w Smolerjez knihicžischczeńi w Budyschinje a je tam sa schtwórlétetu pschedpłatu 40 pj. dostacž.

19. njedžela po žwiatej Trojiz.

Jap. sl. 20, 17—38.

Kaž žo swérny wucžobník Sbóžnika s tými
žwojimi roszohnuje?

1. Wón hłada wróžo na žwoje skutkowanje sa teho
Knjesa.
2. Wón stroščtuje hłada do pschichoda w dowérjenju
na teho Knjesa.

1. Ryczer psched tym Knjesom běsche Pawoł. Ale wulki wón bycz njechasche, wón chzysche jeno wotrocž bycz. „Ja žym temu Knjesej žlužil se wszej pokornoſežu.“ Tale jeho ręcz, hdzej wón žwojemu skutkowanju nimo jich wocžow czahnyč dawa, so wón žwoje zyke japoſchtolske skutkowanje do živeho wobrasa wopschija, ta je žo wěscze hłuboko sacžischčala do wutrobów poſlucharjow, kaž žłowa mrějazeho, fotrež we wopomijecžu wostanu. Tač dyrbi samoz kóždy křesćijan cžinicž, kiž s tými žwojimi žo roszohnuje. Nasch njezapomnity kanzler Bismarck je žebi žadal sa napižmo na žwój pomnik „Sswérny žlužobník khežora Wylema I.“ Na ſastojnikach žo wjazy njeptyta, hacž so byču žwérni namakani byli. Chzemž žebi pschecž, so byču pod wobras naschego žiwjenja napižacž mohli: „Sswérny žlužobník Jezom Khrysta“. Potom je nam tež lohko žo roszhnawacž s tými žwojimi. Scht. 22. 23. W duchu swjasany jedže wón do Jerusalema. Kaž něhdyn jeho Knjesa a mischtr njeledžbuje na próftwu žwojich wucžobníkow: „To žo tebi njeſtań“, tola žwoje woblicžo

wobročzi do Jerusalema, so by tam cžerpil a wumrjeł, dokelž běsche to wola jeho Wótza, tač tež Pawoł směrom dže do stareho mordařského Jerusalema, hacžrunje tam žwiaſki a tjschnoscze na njeho czaka. Tač stupi dženža hischče mižionar na kódz, kotaž jeho wjedże do zuseho kraja, hdzej žnano sažna žmijercž na njeho czaka. Tajka luboſć ē temu Knjesej dawa tež kħrobloſć pschedzivo nje-pſchedzlam a w žmijercži.

Scht. 24. „Ja žo teho niežo njeboju.“ To je ryczerska ſmužitoſež Knjeweho wotrocžka, kiž žo džerži po Khrystužowym žłowie: „Njebojcež žo psched tými, kiž cželo morja, ale duschu moricž njemóža“. Wojowar Boži dyrbi hotowy bycz, žwoje žiwjenje wostajicž w tej myſli: ja wojuju wo njebjeſke kubla. A ſkłocžnje žlyſchim hnujaze roszhnawaze žłowo: „Ja wěm, so moje woblicžo wjazy njebudžecze wohladacž wži wſchitzu, psches kotrychž žym czahnyč a předowal to kraleſtwo Bože.“ Sswérni žlužobníz teho Knjesa pschipowiedaja to žłowo Bože a hdzej je potom tajki žwérny žlužobník žwojej wocži nahle ſandželit, žo praji: „Hdy bych to wjedžał, bych žwérniſcho na njeho poſluchał, ja bych jeho wyschischo wažił.“

2. Wón kħutnje a stroščtuje won hłada do pschichoda. Scht. 28. „Tehodla ledžbujcze žami na žo a na stadlo!“ Majprjedy ledžbujcze žami na žo. To płaczi tež starskim a knježim, so byschcze kħodžili w bojoſczi teho Knjesa. Potom halle mózecze prawje ledžbowacž na stadlo. Tole žłowo dyrbi naž wubudžicž ē žwérnosći w naschim powołaniu.

Scht. 29. 30. Wón dopomnja na strachoth, so
šurowe wjelski mjes stadlo pschińdu. Taje myſle dýrbja
dženža hischje ſkijesoweho ſlužobnika se ſrudnoſcžu na-
pjelnicž, hdyž roſzohnujo na ſwoje stadlo hlađa. A na-
ſhonicž dýrbja to ſkijesowi wucžobniſy — mižionar mjes
pohanami — predať w kſhesczijanstwie, hdyž ſebi na
bludy naſchego čaſha pomýſli. Tehodla jeho ſłowo:
„Tehodla wachujcze a ſpomicze na to, so njeſzým pſcheskaſ
pſches 3 lěta w noz̄y a wodnjo jeneho kózdeho ſe ſylſami
napominacž!“

„A netk ja waſ porucžam Bohu a temu ſłowu jeho
miłosče.“ Tež hlowje zyrkwe wón tu woſhadu porucža.
Temu chzemý tež dženža porucžicž staroſcze naſchich woſa-
dow, jemu, temu ſwérnemu pſcheczelej duſchow, kiž je
prajík: ja waſ nočzu ſyrotow wostajicž, jemu, jako starſhi,
chzemý ſwoje džecži na wutrobu połožicž, hdyž ſwojej
wocži w ſmijerczi ſandželimi. Jego ſłowu ſo dowěricž:
hlaſ, ja ſym pola waſ wſchitke dny hacž do ſkónečenja
ſwěta.

„A jako to powjedał běſche, klaň ſo wón na ſwoje
kolena a modlesche ſo ſ nimi wſchitli.“ Rajka to nutna
modlitwa je ſ jeho rta wuſchla! A kaž ſu woni hnadý-
połnu bliſkoſcz ſwojego ſkijesa ſacžuli! Evangelijon duſche
ſjednocža a ſhromadna modlitwa wutroby bliže ſwiedze.
To je ſwiaſt pſches ſmijercz a row. Tón ſkijes chzyl
ſwojim woſhadam dacž tajich ſwérnych paſthryjow, kiž po
pſchitlade Pawołowym njewuſtanu a njewoſlabnu, tež pod
ſylſami a w ſtyſknoscžach predovalacž a jeho kraleſtwo
twaricž a jemu, temu wulkemu paſthryej a biſkopej naſchich
duſchow, chzemý tež naſche duſche porucžicž, ſo by naſ
wowz̄y cžinił, kiž jeho hlož ſylſcha a ſa nim kholđa.
Wón chzyl ſam ſwoje stadlo paſcž, ſo by jo wobarnował
pſched wjelskami naſchego čaſha a ſwój lud pſchego bliže
temu wotyknjenemu kózcej wjedł: Žene stadlo a jedyn paſthř.

Hamjeń.

G. w R.

S Bohom tež do horja.

Hdyž thſchnoſcze
A ſwiaſki cže
Tu čaſkaju, cži hroža,
Dha njeboj ſo!
Bóh widži to,
Cže kryje hnada Boža.

Njech mroſota
Cže wobdawa,
Wſchak Bože ſkónzo ſwěcži.
Hlej, we horju
Tež ſpěwaju
Tu psalmj Bože džecži.

Duž tón puež dži,
Kiž wuſwoli
Bóh tebi k dróhowanju;
Wón wjedže cže
Tež pſches černje,
Ty ſ noz̄y pónđezh k ranju.

Kſchij na ſo wſmi,
Kiž ſeſele cži
Bóh ſe ſwojego tróna;

Wón pomha njeſcž,
Chze pſches njón wjeſcž
Cže tam, hdyž ſiwa króna.

Te staroſcze,
Kiž cžiſhczia cže,
Cžiſ' wſchě na teho ſkijesa!
Hlej, wot njeho
Tu ſtaja ſo
Wſchej čaſnej nuſy mjeſa.

A bludžiſh ty
Pſches puſcžinj
Kaž woſza wopuſchczena,
Twój paſthř cže
Tam phtacž dže,
Wón ſnaje ſwojich mjená.

Duž k njemu dži,
Wón ſahoji
Cži hrécha krvawne ranj,
A junu cže
Dom powjedže,
Te běh twój dokonjanj!

K. A. Fiedler.

Sswědčenja wěry ſe ſtarych čaſkow kſhesczijanskeje zyrkwe.

(Po ſtarych žrłach podate wot M. w M.)

4. Rajzy ſo nam kſhesczijenjo prěnich čaſkow wopiszuja?

Lift wokoło lěta 200 pižany praji:

Kſhesczijenjo njeſzú pſches kraj ani rěcž ani waſchnja wot
drughich člowjekow roſdželeni. Woní ſwoju domiſnu wobhyla, ale
jako zuſobnizy; na wſchém ſo wobdžela jako hýrgarjo a ſnjeſu
wſcho kaž zuſobnizy; kózda zuſoba je ſa nich domiſna a kózda
domiſna zuſoba.

Kaž wſchitzý druſy, ſo ženja, džecži ploidža, ale ploidžene nje-
wustajeja (kaž pohanjo k ſmijerczi). Shromadne jědže džerža, ale
žane njeđuſhne. Woní ſu w czele, njeſzú paſ ſiwi po czele. Po
ſemi holoža, maja paſ w njebeſzach měſchczanske prawo. Salonjam
ſu poſluſhni a pſches ſwoje ſiwiſenje ſalonje pſcheczéhnu. Woní
wſchitlích lubuja a ſu wot wſchěch pſcheczéhnu. Pſcheczíwnizy
jich njeſnaja, ale tola ſaſudža. Woní ſu kholđi a cžinja wjele
bohathých, na wſchém tradaja a moja wſchak na wſchém radojež.
Woní ſu wonjeſeſzeni a we wonjeſeſzenju pſchekraſnjeni, hanjeni
a wſchak prawi cžinjeni. Woní ſu ſwarzjeni a žohnuja; hdyž ſo
ſi nimi ſlě wobkhadža, cžeſez wopofaſuja. Dobre cžinjo budža kaž
ſli khostani. Hdyž ſu w khostanju, ſo wjeſela kaž tajžy, kotrymž
ſo ſiwiſenje dari.

Wokoło teho ſameho čaſha ſo wo jich ſlutkowanju lubo-
ſe ſe pſche: Poměrnje kózdy pſchinoſchuje, hdyž chze a móže; pſche-
tož nichtó ſo njenusuje, ale dobrowólnje pſchinoſchuja. To ſu taſ-
rzej nalutowanki pobožnoſcze. Pſchetož wot teho ſo nicžo ſa
wulke jědženje a picže njewuſdawa, ale ſa ſeſiwiſenje a pohrjebanje
kholđych, njeſamožithych a woſyrocžených hólzow a holzow a hižom
na dom ſwiaſanhých ſtarzow, teh orunja, kiž ſu kózslamanje pocze-
pili a tajlich, kiž ſu ſnanou w podkopkach, na ſupach abo w jaſ-
tach (hdyž ſo to pueža Božeho dla ſtawa).

Wo dželanju. „Kiž dužy pola waſ nimo pſchińdže, teho
podpjerajeſe, kažkuli móžecze. Wón paſ dýrbi jeno dwaj abo tři
dny pola waſ wostacž, je-li trjeba. Chze-li ſo pola waſ ſaſydlieſz,

něhdžé jako rjemježník, dha dyrbí dželacž a žwój khleb měcz. Njerohymili pak žaneho rjemježla, dha ho wo to staraježe, so njeby žadny kschesžan prósny mjes wami býdlil. Hdyž ho pak po tym složowacž njecho, potom je tajki, kíž chze s kschesžianstwa jeno warbu cžahnyč; tajkich ho sdalujče!"

Wo žyrlinskim wocžehnjenju. S wulkej khotnoſežu ho ſud džerži, kaž ho pola ludži ſamo wot ho roshmi, kíž ſu ſebi wěſeži, so jich Boh widži; a to je jara khotne předhwoptanje Božeho žudženja, hdyž je ho něchtó tak pſcheschoł, so ho wot towarſtwa modlitwy a hromadupſchiindženja a zyloho ſwjecženeho (wožadneho) wobkhada wuſamkne.

Zyrlina ſhromadžiſna 300 lét po Khrystuſu tole poſtaji: „Tych naſtuſajo, kíž ſu ho ſ (pohansku) woporej dali nuſowacž ſmý wobſamkli, ſo maya jene ſeo jeno na předowanje pſchipožluchacž, 3 lěta klecžecž (to rěka wo dobroproſchenje wožady proſcho), 2 lěze jeno na modlitwe (niz na Božim blidže!) dželbracž a potom hakle do pekneho wužiwanja ſwojich prawow ſastupicž!"

Khězor Julian (360 lét po Khr.), kíž běſche ſaſo pohanstwo pſchijal a jemu wſchudže pſchesžiwo kschesžianſtu polekowasche, dokelž mějeſche kschesžianow ſa ludakow, w liscze piſche (na pohanského měſchnika): Cžehodla my (pohansky ſmyžleni) ſwoju ſedžblivostž njeſložimy na to, pſches ežož je ho bjesbóžna wéra kschesžianow roſpſchesžerača, na jich dobročiwoſcž pſchesžiwo zuſym, na ſedžblivostž, ſotruž pſchi ſhoweranju ſwojich morwych wopokaſaja, na tu — ludařku — ſwatoſež jich ſhodženja? Warnuj kóždeho měſchnika, na ſekliju hladacž ſhodžicž, w korezmje pičž, nječežneho ſhumſchta a warby hladacž! W kóždym měſcze ſalož wjele hospodow ſa zuſych, niz jeno ſa tych, kíž i wam pſchifluſcheja, ale tež ſa tych potrjebnych wot tych druhich. To je woprawdze haniba, hdyž wot židow nictó po proſchenju njeſhodži a cži bjesbóžni Galilejsky (t. r. kschesžienjo) niz jeno ſwojich ludži žiwja, ale tež tych naſchich (t. r. pohanskich). — Njeleži w thymle liscze wjele ſhwalby ſa kschesžianow?

Derje dopokasane.

Nowy ſwět nowe mudroſcze ploži, ſu pak tež prawe „mudroſcze“! Tam a ſem móžech cžitacž, w ſwěcze ſnadž tež ſkylſchecž, ſo wucženi wjazy do Boha njevěrja, haj, jeho přeja. Něcža ſ najmjeňſcha tač, býruje ſnadž jim we wutrobje zylo tak njebylo; měnja, ſo cžim bóle naſladnoſcze pſched druhimi nabýdu, hdyž wěru, nabožnoſcž, Boha na boſ ſtajeja. S wjetſcha wſchaf je lohke, njeprzecžiwe žiwiſenje poſlednja pſchicžina tajkeje njevěry. ſsu do ſchpatneho towarſtwa ſo ſabludžili a tam ſu wo wſcho pſchijchli, ſchtož móže cžlowjeka ſdžeržecž a poſběhowacž. Tich mudroſcž a wucženoſcž pak naſbóle jara hľuboka njeje, a derje je, hdyž ho něchtó namaka, kíž ſ někotrymi holymi ſłowami tajkeho mudracžka ſo hnydom ſatrafšicž njeſta. Chzu tebi mały pſchiklaf powjedacž, ſak wſchědná, po ſdacžu njevucžena knježna tajkeho ſo naduwazeho pachola poraſy.

Młodženz ſe wſhy běſche ſ pomožu ſtarſheju a dobrých ludži do hłowneho měſtu ſchol, ſo by tam ſtudowaſ. Hacž je tam wjele ſtudowaſ, to njevěm, teſko pak wěm, ſo tam we hłownym měſcze do ſchpatneho towarſtwa pſchiindže. Dolho njetrajeſche, a tež wón kaž druhý towarſhoojo ničo wjazy wo wěrje, ſemſchach a pacžerjach wjedžecž njechaſche. A hdyž ho domoj wróci, běſche — kaž ſo ſam ſhwaleſche — hotowy atheist („bjesbóžnik“), přejeſche Boha a praji, ſo je „Boh“ jeno hoke ſłowo.

Ras hu do naſladneje ſwójby ſ wjecžeri pſcheproſcheny. Sa blidom ſedžesche wožrjedž dweju džowkow ſwójby, pěkneju a boha bojaſneju knježnow, ſotrejž ſnadž njeběſchtej tak wucženej, kaž wón ſo wudawaſche, tola běſchtej ſe ſtronym wótrym roſomom wobda-

rjenej. Najprjedy ho to a druhe powjedasche, wo wjedrje, wo hłownym měſcze a podobne. Bóry ſač vě roſmolwa tam, hdyž woſebje w naſchich čaſkach ſe radý ſabawa měri: pola „nabožinu, wěry, zyrlwje, Boha.“

Džiwné je, ſo tajki atheist měra nima a njeda, doniž ſwoju „mudroſcž“ njeje druhim pſchedaſ, pocžina wostudy hycž a nježiwa ani na to, ſchtož je něžnym knježnam winoſty. Haj, te maya ſ wjetſcha najwiaſy wot tajkich ludži wustacž; woſebita ſmužitoſcž wſchaf k temu njeſluscha, bojalive holežki ſ wupadami na wěru a Boha, na duchownych a zyrlkej pſchecžehacž. Tač tež tón wjecžor běſche. Naſch mudracžk drje ſo pſchi thym hiſhče trochu na ſedžbu bjerjeſche, ſo by ho jako „ſdželany“ wopokaſal.

Tola ſłowo podawasche ſłowo. Powjedasche ſo wo ſararju, wo žyrlwi, wo ſemſchach, wo wěrje, wo Bohu ſamym. Tač tam běchu, hdyž chžysche naſch pachol jich měcz. „Schto?“ ſo woprascha, „mojej knježnie, wój hiſhče do Boha wěritej?“ — Holž ſo ſacžerowjeniſtej nad ſhroblym ſłowom, ſotrejž jeju tač ſraní, kaž by jimaj něchtó něſhoto jara nječeſtre praſil. Tola jeno woſomil běſchnej ſastróženej. Starſcha ſo bóry ſhraſa a na njeho ſwětle pohladawſhi ſo woprascha: „Nó, njevěricze dha wý do Boha?“ — „Prjedy ſhym do Boha wěril“, wotmolwi pachol; „tola wěſež, pſchihadžam ſ hłowneho měſta, tam ſhym wjele cžitaſ, wjele ſhyschaſ, wjele roſmýſlaſ a tač ſhym ſo pſchewědcžil, ſo je Boh jeno hoke ſłowo.“

S thym měnjeſche, je drje ju zylo poraſy. Tola wón ſo mylesche. Knježnicžka derje poſna, koho ma pſched ſobu, a ſebi woſmyſli, jeho raſnje woſpoſaſež. „Tač, tač“, rjekný, „wý ſeže wucženž, filoſof. To je mi lubo, ſo waſ ſeſnawam, pſchetož mam tudy na wžach mało pſchiležnoſcze, ſo dale roſwucžecž. Někotrežuli praſchenje ſo na mnje dobywa, na ſotrež woſmolwy nimam, a žada, je filoſoſej pſchedpoſožicž. Žene tajke praſchenje bych wam hnydom pſchedpoſožila. Njechacže mi praſicž ſ woſkal jejo wuſhadža?“ — Knježna ſo to tač wótsje woprascha, ſo wſchitzu ſwoju ſedžbnoſcž na roſmolwu ſložichu.

„Sa ſo waſ potajkim praſham: ſ woſkal je jejo?“ — „To je jara duchapolne praſchenje“, praji młodženz, „jejo je woſkoſche.“ — „Dobre“, praji knježna, „ale ſ woſkal je ſkoſch?“ — „To wý tola wěſež, knježna, ſkoſch wuſhadža ſ jeja.“ — „Tač je woprawdze; tola ja njeſhym hiſhče hotowa, nět̄ hakle pſchiindže moje hłowne praſchenje: Schto je tu prjedy bylo, jejo abo ſkoſch?“ — „Ale proſchu, ſak ſprosta roſmolwa!“ ſawoła młodženz trochu mjerſath, „ſak móže ſo knježna wascheje ſdželanoſcze ſ jejemi a ſkoſchemi ſabjeracž?“ — „Moje dla, ale ja waſ njeprzecžiwi“, ſnapſchecžiwi holža, „ja woſpjetuju: ſchto je tu prjedy bylo, jejo abo ſkoſch?“ — „Nó, wý njeſmilna, ſkoſch drje je tu prjedy byla hacž jejo.“ — „Dobre, wý macže potajkim ſa to, ſo přenja ſkoſch njeje ſ jeja pſchischla!“ — „Ach ně“, młodženz ſmjakota, „wý ſeže mje ſamylka — jejo bě tu prjedy hacž ſkoſch.“ — „To zylo hinal řeka. Wý potajkim nět̄ praſicž, ſo přenje jejo žana ſkoſch njeſla njeje. Sa ſhym wam tola prawje ſroſhnila?“ — „Tejo — ſkoſch — ja chžyč — roſhymicž“ — naſch wucženž bě zylo ſabludženy. Tola jeho njebojaſna ſužodžina krucze praji: „Widžu, knjeſ wucženzo, ſo njevěſež, hacž je tu jejo do ſkoſch ſo ſkoſch do jeja byla. Sa praji: ſkoſch běſche tu prjedy hacž jejo! Běſche potajkim něhdy ſkoſch, ſotrejž njeje ſ jeja wuſlaſ. ſak je tale ſkoſch na ſwět pſchischla — tale prakſoſch, jeli ſo ſměm ju tač mjenowacž, tale macž wſchitkif ſkoſch?“

Naſch wucženž abo filoſof tu ſedžesche, njevjeđeſche žaneho woſmolwenja, mjerſaſche ſo, ale mudreho woblicža njeſpoſaſasche. Knježna pak praji: „Slyſhce, ſchto wam nět̄ praju a ſchto we wſchitkif waschich knihach, kaž ſo ſda, namaſla njeſcze. Prěnu ſkoſch je tón ſtwaril, kíž je zyly ſwět ſtwaril. Tejo mjenujemy

Boha, kotrehož wsché stworjene wězhy wosjewjeja, kotrehož nasche kředomne wuſnawa, ke kotremuž ſu wsché ludy ſo modlite wot spocžatka. To ſebi ſpomjatkuje a njedajče ſo druhí króč ſa-hańbicž; pſchetož pſched lěthyſazami hižom je něchtó ſwiatocžne wuprajl: „Zeno hľupi we ſwojej wutrobie praju: Bóh njeje.“

Bóh je!

Sswiaty japoſchtoł Pawoł we ſwojim liceje na Koloňeſtich we 8. ſchtuežzy 2. stava piſche: „Hladajče ſo, ſo by waſ nichtó njewurubil pſches ſhwétnu mudroſcz a proſdne ſawjedzeſie po člo-wjecžnej wucžbje a po ſhwéta wustajenach, a niz po Chrystuſu.“ ſo krucze džeržo tehole japoſchtoſkeho napominanja, njedawasch ſebi ty, luby čitarjo, nadžiomne tu njepowalnu wěſtoſcz, ſo Bóh na njebju knježi, kž je wſchitko ſtvoril a wſcho ſtworjene tež ſdžerži a wodži, wot žaných blaſnow rubicž, kotsiž ſa ſwoju njeweru ani ſornjatka pſchičinu nimaju. Tež tu wěſtoſcz njedawamý ſebi wot nikoho bracž, ſo ſmějemy po ſmjerči wěcžne žiwenje. Alle jedyn strach nam ſažo hrošy, kaž ſa čaſ ſapoſchtołow: ſo wjele-ſlawjena filoſofija, kž ſo ſ najwyschšimi pſchedmjetami myſlenja ſabjera, naž ſawjeduje a nam tu wěru bjerje, ſo k ſbóžnoſci wobro-čenje ſluſha. We ſwojej hnade Bóh ſkóčnje wſchitlich hręſh-nikow do ſwojeho njebja woſmje: to ſwét ſ teho wotwodžuje, ſo je Bóh luboſcz. To je lóše ſawjedenje! To je človiſka wucžba, niz wucžba Božeho ſlowa! Jeſuſ praſi: Ža ſhym tón pucž, ta wěrnoſcz a to žiwenje; nichtó njepſchiindže k Wótzej, kiba pſchese mnje.

We thymle naſlupanju jedyn nan ſwojemu ſynej ſ listom tule radu da: „Luby ſhno! ty piſchesch, ſo maſch na thym měſtnje, hdžej w tu ſhwili pſchebywaſch, wjele wobkhada ſ njewerjazymi ludžimi, a ſo ſu tucži ſ dwělemi, kotrež do tebje ſaſhežepjecž pytaju, cži hižom wjele njeměra činili, a prafchecž ſo nětko mje, kaž maſch ſo w tajſim padže ſadžeržecž. Nó, po mojim měnjenju njeje to tak cžezko wunamakacž. Hdžj ja mjes ludži trjechju, wo kotrechž wěm, ſo ſu dybſacžni paduſchnizy mjes nimi, dha hnýdom pytnu, ſchto mam činicz. Ža potom ſwóji ropr prawje twjerdže ſeſapinam, džeržu tež ſwoje ſaki derje ſawriene a činju, ſo tak bórſy hacž móžno ſ bliſkoſce thchle paduſchnikow wotenu. Nó, luby ſhno, cži ludžo, wo kotrechž ty piſchesch, móža tak daloko ſprawni a pſchi-ſtojni ludžo bycž, ale dybſacžni paduſchnizy ſu woni tola, dokelž chzedža tebi to najlepſe a najdrohotniſche, twoju wěru do Boha a teho, kotrehož je wón poſkála, drje niz ſ dybſaka, ale, ſchtož je hiſheče hörje, ſ wutroby kradnycž. Duž cžinu nětko tak, kaž cži praſach: Sankt ſwoju wutrobu po móžnoſci pſched nimi, džerž ruku twjerdže na poſkádže ſwojeje wěry, njeſhodž ſwoje pucze hinal hacž po Božim ſlowje a ſ modlitwu, ſo ſdobom wo to ſtarawſhi, ſo ſ tajſeho towařſchiſtwa tak rucze hacž móžno wu-stupiſh a ſo jeho pſchichodnje ſdalujeſch.“

F.

Špěwatske.

We wulſkim měſeče bydlesche w poſhmurjenym pincžnym wo-bydlenju, pſches kotrehož male woſna ſhwéto jeno ſporje ſ wulſkeho dwora padasche, jena cžebliſka ſhwójba. Muž běſche ſo do picža dał a ſ tym ſebje a ſwojich do nify a hubjenſtwa pſchinjeſl. We thymle ludžom ſaſtupi duchowny, dokelž bě ſhonił, ſo mějachu woni ſchecžlětneho ſhyna, kž hiſheče ſchecženy njebě. Muž njebě doma. Zako wón žonje roſpraji, cžeho dla je pſchischoł, wona ſmějizy rjeſky: „Niz jeno jene, wſché ſchtyri džecži ſu njeſhcežene.“

Duchowny jej na to khotuje do ſwědomnja rěčecž pocža; ale wona bě zyle bjeſdžaſniwa a ſdaſche ſo ſa jeho napominanja

ſ zyla njepſchistupna bycž. Wón ſo ju woprascha, hdže je rodžena, a da ſebi to a druhé ſ jejene domiſný powjedacž. Šlónčnje ſtati praschenje, hdže bu konfirmowana, na čož wona ſe ſwojeje ſchiny Vorſtowe ſpěwatske pſchinjeſe a jemu přenju ſtronu wotewri. Tam ſtejſeſche napíſane: „K dopomjenju doſta tule knihu džen ſwiojeje konfirmaziye Marja Amochez ſa pílnoscž, fromnoſcz a dobre ſadžerženje. Palmarum 1872.“

Zako ſo wona ju woprascha, hacž dha je tež w tutej kniž cžitala, wona wobkručesche, ſo je tale kniha we wulſkej nufy husto jejny jeniežki troſht byla. Na to ſo wona wobhoni, hacž je tamny predař, kotrež je ju něhdý požohnował, hiſheče žiwy. Wonam džesche, ſo je hižom morw.

Duchowny jej do wočow pohlada, praſiž: „Schto drje by tónle muž praſil, by-li nětko tudy pſched wami ſtał a widzeč dyrbjala, ſo jeho něhduscha konfirmandka, kotrež jemu tak wjele wjeſela činjeſche, kaž pohanka ſwojim ſchtyrom džecžom bjes ſwiateje ſchecženizy wotroſcz dawa?“

Duž wona ſ hložom pſakacž pocža a njemžesche ſylſow dla dołho žaneho ſlowežka wurjez. Š radoſcu wona nětko pſchiswoli, ſo dyrbjachu ſo jejne džecži ſchecžicž. Žemu njedželu popoſdnju mějeſche ſo tale ſchecženiza. Věſche to hnijazh napohlad, jako tsi najstarsche džecži wokolo dupy ſtejachu; najmłodsche bu hiſheče noſchene. Tež nan bě pſchi tej ſwiatocžnoſci pſchitomny.

Dopomjenje na domiſnu a na wobnowjenje ſchecženiskeho ſluba, ſo thymle ſpěwatskim pſchisamkaſe, běſche ſ klucžom bylo, ſotrymž ſo tale, ſ wopredka na ſvacze zyle ſamkjenia wutroba wotewri.

F.

Dobra rada.

Jedyn pjenježnik bu wot jeneho ſwojich wotebjerarjow prafhan, ſchto ſu najlepſe hōdnostne papjeru, do kotrechž móž ſwioje pjenjeſhy ſapoſožicž a kotrež móž ſo ſtu ſchecženiza. Wón wotmolwi: „Chzecže wý derje jěſcž abo derje ſpacž? Želi-ſo chzecže derje jěſcž, dha ſupuſe pjenježnowske papjeru, kotrež wý ſhoku dań dawaju; chzecže-ſi paſ derje ſpacž, dha ſupuſe wěſte hōdnostne papjeru, kž drje niſku dań dawaju, ale wam poſkoj ſpanja njerubja.“

Luby čitarjo, ſchto ty měniſh — ſchto ſda ſo tebi lepſe bycž: derje jěſcž — abo derje ſpacž? Ža ſebi myſlu, woboje! a chzecže-ſi ty woboje ſdobjom móž — dha cžin po thym, ſchtož w 6. ſtawje ſczenika Mateja w 19. a 20. ſchtuežzy ſteji a njeſapomí tež na ſlowa, w Pſchislowach Sal. 15, 16 ſtejaze: „Lěpje je, maſh ſuſk ſ bojoſcu teho ſhynja, hacž wulſi ſchaz, pſchi kotrechž wot-pocžink njeje“, a we 8. ſchtuežzy 16. ſtawa: „Lěpje je, maſh ſ prawdoſcu, hacž wjele bohatſtwa ſ njeprawdoſcu!“

F.

Wſchelake ſ bliſka a ſ daloka.

— Š wulſkej radoſcu móžem ſa ſchim ſherbam, kotsiž ſu kaž jenohlóžnje petiziſu wo ſdžerženje ſhwiedženja tſjoch kralow pod-piſali, ſjewicž, ſo je petiziſu na ſyndze dobry wuſpěch měla a ſo je ſo ſynda jenohlóžnje ſa ſdžerženje ſhwiedženja tſjoch kralow wu-prajila. Š cžopkej wutrobu je naſch ſherbſki ſaſtupjeř, knjeſ ſarař Mroſaſ-Hrodžiſhczanski ſa petiziſu rěčzał.

— W Chinje maja naſchi wojažy cžežke wojowanje ſe ſběžka-rijemi, kotsiž ſu lud naſchecžuvali, a je wulſi ſtrach, ſo woheň ſběžka-žyli Chinesku roſhorí a ſo potom ſažo zyle njeſhceželſtwo pſche-čiwo wukrajanam ſběhnje. Šchtož wójnu ſtalskeje ſ Turkowſkej naſtupa, je nadžija, ſo bórſy ſ měrej pſchitomny. Němſla je jedna-je mjes woběmaj ludomaj do rukow wſala.

Listowanje. K. f. M. w M. Najnaležniſi džak za wuley bohatu podpjeru. Z dobom tež wutrobný poſtrow.

F.